

ACTIVIDADES AUTOAVALIABLES

ACTIVIDADE 1

“Para o home das sociedades primitivas a actividade de produción é exactamente medida, delimitada polas necesidades a satisfacer, considerando que se trata esencialmente de necesidades enerxéticas: a produción é empregada para a reconstitución do stock de enerxía gastada. Noutros termos, é a vida como natureza quen –salvo no caso dos bens consumidos socialmente durante as festas- funda e determina a cantidade tempo dedicado a produci-la. É dicir, que unha vez que se asegurou a satisfacción global das necesidades, nada podería incitar ás sociedades primitivas a querer producir máis, nun traballo extraño, sen destino, cando ese tempo está dispoñible para o ocio, o xogo ou a festa.”

CLASTRES: *A sociedade contra o Estado*

- 1.- Explica como considera o autor que se traballa nas “sociedades primitivas”
- 2.- En que tipo de organización política pensa o autor cando fala de “sociedades primitivas”. Cita cales son as súas características.
- 3.- Explica como a teoría da creación do estado como sistema explica este cambio.

ACTIVIDADE 2

“Por razóns non de todo claras as relacións de autoridade esténdese máis aló do grupo local para incluír a varios grupos. Isto pode acontecer mediante a diferenciación dun grupo de filiacións nunha clase dirixente de alto status... Sexa polas razóns que sexa o resultado é o mesmo: a xefatura; e da xefatura deriva a noción dunha centralización máis concentrada, na que un clan ou un

linaxe dentro do clan, convértese en linaxe real, mentres que parentes próximos e asociados forman unha burocracia que axuda a levar os asuntos políticos. A diferenza entre estados e xefaturas reside nunha calidade da xefatura: está na súa incapacidade para centralizar a organización sen producir ao mesmo tempo constantes disidentes que tenden a abandonar a obediencia”

COHEN: *Antropoloxía política*

- 1.- De que tipos de organización política se fala no texto
- 2.- Con que outros tipos de organización se relaciona o anterior, en termos de evolución
- 3.- Cal é a razón exposta no texto do cambio da tribo á xefatura?
- 4.- Cal é a diferenza que se expón entre xefaturas e Estados?

ACTIVIDADE 3

“O xefe polinesio era verdadeiro posuidor de cargos e títulos. Pola contra os “grandes homes” de Melanesia, eran pescadores de homes. Aqueles mantiñan autoridade sobre grupos permanentes... Estes xefes non construían as súas posicións na sociedade, senón que estaban

instalados en posicións sociais... O poder residía no cargo; non o formaba a demostración da superioridade. O linaxe principal gobernaba en virtude das súas relacións xenealóxicas coa divindade e os xefes eran sucedidos polos primoxénitos, que levaban “no sangue” os atributos do liderato. O importante a comparar é isto: as calidades de mando que tiñan que residir nos “grandes homes” de Melanesia, tiñan que ser demostradas persoalmente para atraer seguidores leais; para os xefes Polinesios eran socialmente asignadas polo cargo”

SAHLINS: *Home pobre, home rico, gran home, xefe: Tipos políticos en Melanesia e Polinesia*

- 1.- O texto compara ao xefe polinesio co “grande home” melanesio. Fai unha táboa na que expoñas as diferencias.
- 2.- Resume o contido do texto nunha frase do tipo: O grande home.... fronte ao xefe melanesio.....
- 3.- De que forma os “grandes homes” podían demostrar as súas calidades para atraer seguidores?. Revisa os contidos da unidade.
- 4.- De que forma “os xefes” podían xustificar as calidades que o cargo lles atribuíu?. Revisa as características das xefaturas.

ACTIVIDADE 4

Indica con qué característica do Estado se relacionan cada unha das seguintes afirmacións:

- a) O 30 de xuño remata o prazo para a presentación da declaración do Imposto sobre as Persoas Físicas
- b) Aparquei o coche nun paso de peóns e a grúa do Concello retiroumo
- c) Tiven que ir declarar a un xuízo como testemuña xa que presenciara unha pelexa na rúa
- d) Unha relixión non pode impoñer as súas ideas sobre educación a unha sociedade
- e) Detivéronme por provocar o altercado
- f) Unha porcentaxe alta do prezo da gasolina son impostos
- g) Un pai pretende que a súa filla de oito anos non asista a clase de matemáticas por motivos ideolóxicos

RESPOSTAS

ACTIVIDADE 1

- 1.- Trabállase o necesario para vivir, e utilízase o resto do tempo no ocio, no xogo, na festa, a excepción dos excesos dos bens que se consumen nas festas.

- 2.- Estase a referir á organización da banda. As súas características son:
- Igualitarismo político: ningún ten máis autoridade atribuída, os líderes son provisionais e dependen das súas calidades.
 - Igualitarismo social: non existen diferenciación de clases sociais, non hai ricos e pobres, mesmo poden non ter unha noción clara de propiedade privada
 - Non especialización do traballo: as tarefas son repartidas.
- 3.- Segundo esta teoría un aumento de poboación ou outras causas obrigan a producir máis, e comezan unha serie de fenómenos que se retroalimentan, que se fomentan uns a outros: a poboación tende a concentrarse, prodúcese estratificación ou diferenciación social, especialízanse as tarefas e o poder centralízase nunhas poucas mans.

ACTIVIDADE 2

- 1.- A xefatura
- 2.- Da tribo e o Estado
- 3.- Un grupo de parentesco pode diferenciarse para converterse nunha clase dirixente de alto status, un clan ou un linaxe dentro do clan, converterse en linaxe real, e os seus parentes poden pasar a formar unha burocracia que axuda a levar os asuntos político.
- 4.- Aínda que produce centralización hai disidentes constantes que non se someten ao poder central.

ACTIVIDADE 3

- 1.- A seguinte táboa recolle todos os contidos:

XEFE da Polinesia	“GRANDE HOME” da Melanesia
É verdadeiro posuidor de cargos e títulos	Eran “pescadores de homes”
Mantiñan a autoridade sobre grupos permanentes	Teñen que demostrar as súas calidades de mando para conseguir seguidores

Non construían as súas posicións na sociedade, senón que estaban instalados en posicións sociais	
O poder residía no cargo; non o formaba a demostración da superioridade	
A linaxe principal gobernaba en virtude das súas relacións xenealóxicas coa divinidad e levaban “no sangue” os atributos do liderato	
As calidades de mando son atribuídas socialmente polo cargo	

2.- Os “grandes homes” tiñan que demostrar a súa valía para converterse en líderes, mentres que os “xefes” non tiñan que demostrar nada, a valía se lles supoñía por ser fillo de determinado linaxe.

3.- Traballando duramente, co seu esforzo, conseguindo unha maior riqueza, coa súa forza, a súa elocuencia ou o seu valor na guerra. A súa autoridade pode ser mantida a través de donacións e préstamos porque ademais debe ser xeneroso.

4.- Na xefatura hai diferencias sociais. Estas están fundamentadas no parentesco e nos grupos de parentesco (linaxes). Cada persoa ten un rango no seu grupo, e xustifícase unha posición superior e o dereito á xefatura pola posición máis directa coa orixe (ou coa divinidad, coma se expón no texto).

ACTIVIDADE 4

- a) Os Estados teñen sistemas fiscais: recadan impostos para a súa actividade
- b) Poder coercitivo do Estado: os Estados teñen dereito a obrigar aos gobernados nos termos establecidos coma lexítimos en cada Estado

- c) Existencia de maxistratura: os Estados teñen leis, xuíces e tribunais.
- d) O Estado é soberano, ninguén pode impoñer as súas normas no seu territorio agás as súas institucións
- e) Poder coercitivo: o Estado pode exercer violencia lexítima contra os individuos en determinadas situacións (como provocar determinados altercados na nosa lexislación)
- f) Existencia de sistemas fiscais
- g) Poder soberano: o Estado establece as normas no seu territorio.